

Tadeusz PIĄTEK

Uniwersytet Rzeszowski, Polska

„Netlandia” – wybrane aspekty funkcjonowania człowieka w społeczeństwie informacyjnym¹

Wstęp

Prof. W. Duch w książce *Fascynujący świat programów i komputerów* z 1997 r. pisze: „Wielu ludzi spędza codziennie przed ekranem monitora długie godziny, wymieniając przez sieć informację i poglądy na wszystkie możliwe tematy, biorąc udział w grupach dyskusyjnych czy wspólnie redagując elektroniczne pisma. Taka działalność stwarza pewne struktury informacyjne, przestrzeń komunikacyjną i nową formę życia społecznego w tej przestrzeni. [...] Obszar, w którym poruszają się ich myśli w czasie używania sieci, nazywa się «Netlandią» lub «cyberprzestrzenią», a ich samych określa jako «netters», czyli sieciowców, «internautów» lub «cybernautów»” [por. Duch 1997].

Ta nowa forma życia społecznego wymaga praw, które powinny obowiązywać „obywateli Netlandii”, i jak zauważa Duch – już niedługo można się spodziewać pierwszych ambasadorów reprezentujących interesy poszczególnych państw czy też grup społecznych wynikających z procesów globalizacji, gdzie grupy społeczne mają charakter ponadnarodowy.

Spółeczności internetowe można definiować w różne sposoby. W podstawowym znaczeniu są to wszelkie wspólnoty ludzi – choćby tymczasowe – zgromadzone wokół wspólnego celu lub dyskusji na interesujący dla wszystkich temat. W przypadku „społeczności internetu” czy też „obywateli Netlandii” granice administracyjne państw ze względu na wielojęzyczność obywateli poszczególnych państw nie są znaczące. Istotniejszy wydaje się być sposób komunikowania i przestrzeń komunikacyjna. Do ważnych elementów sposobu komunikowania w „Netlandii” zaliczyć należy język komunikowania oraz jego uniwersalność w odniesieniu do języka komunikowania się obywateli „państw administracyjnych” (określone terytorium) czy też narodów.

Komunikacja – podstawa funkcjonowania człowieka w netlandii

Procesy komunikacji i interakcji ponad granicami narodowymi, językowymi i kulturowymi nabrały wyjątkowego znaczenia. Dzięki „hipermadiom”, interne-

¹ Artykuł powstał dzięki współpracy z Laboratorium Zagadnień Społeczństwa Informacyjnego – Pracownia Ergonomii i Organizacji Pracy, Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy Techniczno-Przyrodniczej UR.

towi każdy trzema kliknięciami myszki może dotrzeć do informacji z całego świata. Coraz więcej firm działa na arenie międzynarodowej. Realizują one zlecenia w innych krajach lub prowadzą produkcję, sprzedaż czy też serwis w kilku krajach jednocześnie w różnych językach. Pracownicy tych przedsiębiorstw muszą porozumiewać się ze sobą i z klientami, zmieniają miejsca pracy, przemieszczają się na krótkie okresy do krajów o obcych językach i kulturach. Publikacje naukowe są czytane i dyskutowane na całym świecie, a naukowcy tworzą wirtualne zespoły lub prowadzą wspólne międzynarodowe badania w miejscach o optymalnych warunkach. To właśnie nazywamy globalizacją [por. Draxler 2015].

Należy równocześnie zauważyć, że język nie jest jedynie środkiem przekazu informacji. Jest czymś więcej. Ludzie poznają świat również poprzez język. Za pomocą języka pokolenia przekazują swym potomkom wiedzę, doświadczenie i kulturę, tradycję wartości. Znajomość języka jest zazwyczaj związana ze znajomością kultury.

Z badań U. Ammona z Uniwersytetu w Dusseldorfie wynika, że 2/3 światowej populacji posługuje się zaledwie 12 językami. Najwięcej, bo aż 1,39 mld osób, zadeklarowało, że ich językiem ojczystym jest chiński, 588 mln ludzi za swój język ojczysty uważa hindi lub urdu Trzecie miejsce przypadło językowi angielskiemu – to język ojczysty 527 mln ludzi.

Języków obcych uczy się:

- angielskiego – 1,5 mld osób,
- francuskiego – 82 mln osób,
- chińskiego – 30 mln osób,
- niemieckiego – 14,5 mln osób,
- hiszpańskiego – 14,5 mln osób,
- włoskiego – 8 mln osób,
- japońskiego – 3 mln osób [Internet 1].

Uogólnienia

„Netlandia” w społeczeństwie informacyjnym pełni rolę podłoża, pola działania społeczności. Społeczności te – nazywane społecznościami sieciowymi, społecznościami wirtualnymi, internetowymi – to grupy ludzi, którzy mają kontakt interpersonalny bezpośredni lub pośredni – za pomocą technologii informacyjnych – i którzy wymieniają słowa oraz idee. To zbiorowości, które na bazie „Netlandii” żyją, pracują i bawią się, którzy często posługują się specjalny język skrótów (*smiles*).

„Netlandia” to przestrzeń komunikacyjna – stworzona przez globalną sieć internetu, bazująca na procesach globalizacji z wszystkimi wadami i zaletami „globalnej wioski”.

Współczesny człowiek cechuje się coraz szybszym tempem życia związanym z faktem, że technologie informacyjne stały się częścią życia zarówno osobistego, jak i zawodowego człowieka. Dostęp do internetu powoduje, że w sposób naturalny stajemy się członkami społeczeństwa informacyjnego, obywatelami

„Netlandii”. Problem, jaki w związku z tym występuje, to brak systemu normatywno-prawnego regulującego zasady postępowania. W związku z faktem wielokulturowości społeczności „Netlandii” często występuje konflikt w zakresie systemu wartości.

Sposobem na rozwiązanie jest uwzględnienie występujących zagadnień związanych z funkcjonowaniem członków poszczególnych państw jako obywateli „Netlandii”, jako społeczności społeczeństwa informacyjnego w systemach oświatowych tych państw, gdzie w treściach kształcenia, umiejętnościach i kompetencjach społecznych należy uwzględniać zarówno cechy pozytywne, jak i negatywne procesów globalizacyjnych.

Literatura

- Duch W. (1997): *Fascynujący świat programów i komputerów*, Poznań, <http://www.fizyka.umk.pl/~duch/books-fsk/FSfC/FSK-12.pdf> (30.04.2015).
- Draxler H.D. (2015): *Polityka oparta na różnorodności*, <http://www.goethe.de/ges/spa/prj/sog/mup/pl3249600.htm> (30.04.2015).
- Internet 1: <http://swiat.newsweek.pl/najpopularniejsze-jezyki-swiata-ktorego-jezyka-warto-sie-uczyc-artykuly,362071,1.html> (10.05.2015).
- Walat W. (2007): *Edukacyjne zastosowania hipermediów*, Rzeszów.

Streszczenie

W artykule omówiono wybrane aspekty funkcjonowania człowieka – obywatela Netlandii. Jednym z istotniejszych warunków sprawnego funkcjonowania są kompetencje językowe, komunikacja interpersonalna.

Słowa kluczowe: „Netlandia”, społeczeństwo informacyjne, funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie informacyjnym.

Netlandia – Some Aspects of Human Functioning in the Information Society

Abstract

The article discusses some aspects of human functioning – „Netlandia” citizen. One of the key conditions for the smooth functioning are language skills interpersonal communication.

Keywords: „Netlandia”, information society, human functioning in the information society.